

מחשבת ישראל

תאריך עדכון: 19.04.2016

קריאה בספר הזהר

מס' הקורס: 30213/01

המרצה: פרופ' דניאל אברמס

סוג הקורס: הרצאה

שנת לימודים: תשע"ז

סמסטר: א'

היקף שעות: 1 ש"ש

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס ללמוד את הרקע המחקרי על המעמד והאופי הספרותי של הזהר ולקרוא משך השנה מתוך ספרות הזהר.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

נלמד בכיתה את פרשת שמות (ח"א דף א א"ע – כב ע"א במהדורות המסורתיות) מתוך המהדורה "זוהר עם תרגום הזהר ללשון הקדש", תרגום הרב אדרי, הוצאת יריד הספרים, ירושלים תשנ"ח, כרך ד, עמ' א-קיגתרגום מבואר לפרשה הוכן על ידי ד' מט: *The Zohar: Pritzker Edition, translation and commentary by* Daniel C. Matt, Stanford 2007, volume 4, pp, 1-69 ניתן להיעזר גם במהדורת "מתוק מדבש", שמציגה את הטקסט הארמי יחד עם פירוש פשוט שכולל בתוכו תרגום לטקסט הארמי. נפתח בהרצאות על אודות הזהר, הופעתו והרקע המחקרי להבנת ספרות זו. אז נעבור לקריאה ודיון יחד בפרשת שמות שנלמד. ניעזר בכלים הנזכרים למעלה, התרגומים והפירושים כדי לדרוש ופרש את הטקסט הזהרי.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא לספרות הזוהר	שלום ותשבי	
2	מבוא לספרות הזוהר	ליבס, כיצד	
3	מבוא לספרות הזוהר	ליבס רנסנס	
4	מבוא לספרות הזוהר	הוס	
5	מבוא לספרות הזוהר	מרוז	
6	מבוא לספרות הזוהר	אברמס	
7	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
8	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
9	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
10	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
11	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
12	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
13	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
14	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות, קריאת חובה, השתתפות בכיתה, תרגיל כמתואר למטה ועבודה בסוף הקורס

תרגיל: מטרת התרגיל ללמוד איך להגיע אל המהדורות הראשונות והטובות הנמצאות בספריה ובאתרים שבאינטרנט ולהבין את היחסים ביניהן. כל סטודנט/ית י/תדפיס עמוד אחד מן הפרשה שאנו לומדים לפי מהדורת "תורת אמת", "זוהר עם תרגום ללשון הקדש" או כל מהדורה מודפסת. מכאן יש לאתר את

אותו הטקסט במהדורות הראשונות, קרימונה ומנטובה ובנוסח של דניאל מט בהוצאת סטנפורד. יש להגיש צילומים של הטקסט הנבחר מכל מהדורה ולסמן על הצילומים את המילה הראשונה והאחרונה מהעמוד שבחרתם בו. ייתכן שהטקסט של העמוד ההוא יפרוס על פני שני עמודים של כל מהדורה אחרת. כאמור, במהדורת מרגליות (הנמצאת בספריה לפילוסופיה ובכל ספריה טובה) תמצאו באופן אנכי ובאותיות קטנות את ההפניות לעמוד של מהדורת קרימונה. נא להדק את העמודים, לכתוב את שמותיכם על עמוד השער שתצרפו ולהגיש אותם אלי.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): נוכחות, קריאת חובה, השתתפות בכיתה, עבודה בסוף השנה

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

אברמס, דניאל. 'זוהר, ספר ו'ספר הזוהר': לתולדות ההנחות והציפיות של המקובלים והחוקרים, קבלה יב (תשס"ד), עמ' 201-232.
הוס, בועז. כזוהר הרקיע, פרקים בהתקבלות הזוהר ובהבניית ערכו הסמלי, ירושלים תשס"ח, עמ' 43-83.

ליבס, יהודה. 'הזוהר כרנסנס', דעת 46 (תשס"א), עמ' 5-12.

<http://pluto.huji.ac.il/~liebes/zohar/zohar.html>

ליבס, יהודה. 'כיצד נתחבר ספר הזוהר', מחקרי ירושלים במחשבת ישראל ח (תשמ"ט), עמ' 1-71.

מרוז, רונית. 'רקימתו של מיתוס – דיון בשני סיפורים בזוהר', לימוד ודעת במחשבה, בעריכת ח' קריסל, באר שבע, תשס"ו, עמ' 167-205;

www.tau.ac.il/humanities/kabbalah/files/MerozWeavingMyth.pdf

מרוז, רונית. "ואני לא הייתי שם?!" קובלנותיו של רשב"י על פי סיפור זוהרי בלתי ידוע, תרביץ (ע א) תשס"ב, עמ' 163-193.

מרוז, רונית. ר' יעקב ש"צ ושותפיו ליצירת זוהר, סתרי תורה, קבלה כב (תשע"א), כרך א, עמ' 253-281.

מרוז, רונית. 'חניכתו של ר' חייא – שתי גרסאות של סיפור מן הזוהר', מעשה סיפור ג, רמת גן תשע"ג, עמ' 116-163/

שלום, גרשם. 'האם חבר רבי משה די ליאון את ספר הזוהר', מדעי היהדות א (תרפ"ו), עמ' 16-29.

תשבי, ישעיה. משנת הזוהר, ירושלים, תשי"ז, א, עמ' 17-116.

Meroz, Ronit, "Zoharic Narratives and their Adaptations", Hispania Judaica 3 (2001), pp. 3-63.

Meroz, Ronit. 'Der Aufbau des Buches Sohar', *PaRDeS: Zeitschrift der Vereinigung für Jüdischen Studien* V.II (2005), pp. 16-36.

Wolfson, Elliot. *Luminal Darkness: Imaginal Gleanings from Zoharic Literature*, Oxford 2007

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים: לפי הביבליוגרפיה, פריטים
בספרייה

חומר מחייב למבחנים:

שם הקורס באנגלית: Readings in the Zohar